

Erg concreet is 'ie nog niet, de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Pas in 2009 wordt duidelijk welke maatregelen je als boer of tuinder kunt verwachten. Toch is het slim om je nu al in de KRW te verdiepen. Je hebt nu nog de mogelijkheid om inspraak te hebben in de doelen en maatregelen van de KRW. Eén ding staat vast: de KRW omvat veel meer dan alleen strenge normen voor mineralen en middelen.

Kaderrichtlijn Water strenge normen voor

Al het water in Europa, grondwater én oppervlaktewater, moet in 2015 een goede kwaliteit hebben. Dat is het hoofddoel van de Kaderrichtlijn Water. Maar éénduidige Europese normen komen er niet. De lidstaten mogen zelf de doelen stellen voor een goede waterkwaliteit. De Europese Commissie bepaalt of die doelen ambitieus genoeg zijn. Voor die doelen geldt vervolgens géén resultaatverplichting, wél voor de maatregelen die je als lidstaat neemt om die doelen te halen. Nederland moet dus voldoen aan de doelen die ze zelf afspreekt. In 2009 moeten de doelen uiterlijk zijn vastgesteld. In 2010 kunnen dan de eerste maatregelen worden genomen. Niet alleen binnen Europa, maar zelfs binnen Nederland zal de uitwerking van de KRW verschillen. Nederland is opgedeeld in zeven deelstroomgebieden:

Schelde, Maas, Rijn West, Rijn Midden, Rijn Oost, Rijn Noord en Eems.

Donkere wolk

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk voor de KRW. Wilbert van Zeventer is vanuit dat ministerie bezig met waterkwaliteit in het landelijk gebied. "Ik kan me voorstellen dat boeren en tuinders de KRW als een grote donkere wolk boven hun bedrijf zien hangen, gezien de ervaringen met de nitraatrichtlijn." Volgens Van Zeventer zijn er nu mogelijkheden om het anders te doen. "We zien het breder dan alleen het opstellen van normen voor uitspoeling van mineralen en middelen. Waterkwaliteit heeft ook een maatschappelijke waarde. Je kunt bijvoorbeeld strenge normen opstellen om waterkwaliteit in een bepaalde beek te verbe-

FOTO: HULSHOF

Invloed laten gelden

Toon Hulshof zit sinds kort namens het Gelders en Overijssels AJK in de klankbordgroep Kaderrichtlijn Water van het deelstroomgebied Rijn Oost. Nederland is in zeven deelstroomgebieden opgedeeld, waarvan Rijn Oost er één is. De klankbordgroep kan invloed uitoefenen op de doelen en maatregelen van de KRW in 2015 die in dit gebied worden vastgesteld. Die doelen staan omschreven in het stroomgebiedplan, dat in 2009 af moet zijn. Het gaat erom dat de kwaliteit van het grondwater en het oppervlaktewater verbetert. In de klankbordgroep Rijn Oost zitten onder andere vertegenwoordigers van Land-schap Overijssel, LTO Noord, de hengelsportfederatie en de Gelderse Milieufederatie. Toon vindt het belangrijk dat de landbouw goed vertegenwoordigd is in de klankbordgroep. "In deze fase kun je nog direct je invloed laten gelden. De natuurorganisaties schreeuwen hard, om het zo maar uit te drukken. Ik heb wel gemerkt dat het heel goed is dat er namens de jonge boeren ook iemand in zit. Mensen hebben wel eens de neiging om allerlei maatregelen voor zich uit te schuiven, maar dan zitten wij er in 2015 mee..."

FOTO: NICOLAAS VAN EVERDINGEN

gaat verder dan mest en middelen

ren, maar je kunt de beek ook weer laten slingeren door het landschap. Zo verhoog je het zelfreinigend vermogen van de beek én je vergroot de maatschappelijke betekenis.”

Van Zeventer roept jonge boeren en tuinders op om zelf binnen de AJK's na te gaan welke mogelijkheden er in hun eigen gebied zijn. “Wees creatief. Zoek de grenzen van je verbeeldingskracht op.” Hij geeft toe dat het lastig is om als jongeren je invloed te laten gelden. “Het is vechten voor een plekje in de klankbordgroepen en gebiedscommissies.” Zijn advies: “Lukt het niet om zelf in zo'n commissie te komen, sluit dan coalities met andere partijen. Zo verbreed je je draagvlak.”

Vanaf de zijlijn

Johan de Bruin, afdelingsbestuurder van AJF Wolvega, wil graag meepraten over de invulling van de KRW in zijn gebied. Dat kan in een gebiedsgroep. Enthousiast geworden door de 'Duik in waterkwaliteit'-avond in zijn afdeling, benaderde hij het Friese waterschap, maar tot zijn verbazing laat die hem er niet in. Het Wetterskip heeft bij aanvang van de gebiedsgroepen een verdeelsleutel gemaakt van het aantal zetels voor landbouw, overheid en natuurorganisaties. De zetels voor landbouw zijn bezet door LTO, de vakbonden en Polderbelangen. Het waterschap wil niets aan die verdeelsleutel veranderen. Volgens Pim Hendriks van Wetterskip Fryslân zijn nu alle

relevante partijen in de juiste verhouding aanwezig. Een gebiedsgroep beslaat een aantal gemeenten. In de gebiedsgroep zijn gemeenten, natuur, landbouw, recreatie en milieu vertegenwoordigd. Zij overleggen regelmatig over de invulling van de KRW in het gebied. Johan kan nu alleen het proces nog vanaf de zijlijn volgen. “Er zit niet meer in dan via LTO op de hoogte zien te blijven. Jammer dat het waterschap niet met jonge boeren wil praten, die nog 20 jaar in het gebied vooruit moeten.” Pim Hendriks van het Wetterskip ziet dat anders. “Natuurlijk zien we in dat de jongeren de toekomstige uitvoerders van het KRW-beleid zijn, het is juist belangrijk dat zij op de hoogte worden gebracht. Daarom zullen we Johan op de hoogte houden als agendalid van de werkgroep.” Wetterskip Fryslân is wel bereid met de jonge agrariërs in overleg te gaan, maar dan wel los van de gebiedsgroepen.

Watergamen met je AJK/JAV

Om meer inzicht te krijgen in wat de KRW nu precies betekent voor de land- en tuinbouw en het waterbeheer in je eigen streek, heeft NAJK Edu een 'watergame' ontwikkeld. In twee uur doorloop je het traject dat in het echt tot 2015 loopt, alsof je op de plek van een waterschapsbestuurder zit. Het is een echte game: welk team krijgt het meeste voor elkaar, tegen zo laag mogelijke kosten? Jouw AJK/JAV kan deze watergame de komende twee winterseizoenen ook spelen, onder de noemer 'Duik in waterkwaliteit!'. Deze avond is gratis en alles wordt geregeld. Het enige wat je als afdeling hoeft te doen is een datum doorgeven. Voor meer informatie of opgave bel of mail Nicolaas van Everdingen, tel. 030-2769863, e-mail nvaneverdingen@edu.najk.nl of kijk op www.duikinwater.nl

Waterdiscussie

Het NAJK discussieert de komende maanden intensief over water. Wat voor effect hebben de maatregelen van de KRW op bedrijfsniveau? En wie gaat dat betalen? Incidenteel praten jonge boeren en tuinders nu al mee over de doelen van de KRW. In 2007 en 2008 worden de concrete maatregelen vastgesteld, dan mag het NAJK als belangrijke doelgroep meedenken en -doen.

Eind november zal het NAJK bestuur over deze onderwerpen standpunten innemen. Tot die tijd kunnen leden, afdelingen en provinciale AJK's hun mening vormen en laten horen. Provinciale AJK's die het discussiestuk willen bespreken kunnen Nicolaas van Everdingen van het NAJK project 'Duik in waterkwaliteit!' daarvoor benaderen. Die nodigt dan een 'groene' waterschapsbestuurder uit voor een pittige discussie. Data van discussies in de provincies met een waterschapsbestuurder: 23 oktober GrAJK, 25 oktober GAJK, 9 november UAJK en 27 november AJF.

Meer info? Bel of mail Nicolaas van Everdingen: 030-2769830 nvaneverdingen@edu.najk.nl. Het discussiestuk kun je opvragen bij het NAJK: 030-2769869 post@najk.nl.

Tijdspad

December 2006: monitoringprogramma's moeten klaar zijn. Hoe meet je wat en waar?

December 2008: stroomgebiedbeheersplannen moeten in conceptvorm af zijn.

December 2009: publicatie eerste stroomgebiedbeheersplannen.

2010 - 2015 (en evt nog langer): uitvoeren maatregelen uit stroomgebiedbeheersplannen.

December 2015: wateren moeten gewenste kwaliteit hebben.

2015-2027: evt. uitloop voor te dure of moeilijke maatregelen.

FOTO: TOM DE JONG